

Česká resuscitační rada – nová organizace založena s podporou ČSARIM a ČSIM

Na konci května 2010 byla na univerzitní půdě Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Fakultní nemocnice Hradec Králové založena Česká resuscitační rada (ČRR), partnerská organizace Evropské rady pro resuscitaci (ERC, European Resuscitation Council). Předmětem zájmu nové multidisciplinární organizace je komplexní problematika neodkladné resuscitace a souvisejících oblastí urgentní medicíny.

Přípravná fáze vedoucí k založení ČRR byla iniciována písemnou žádostí předsedy ERC, prof. Berndta Böttigera, adresovanou na konci roku 2009 všem aktivním členům ERC v České republice. ERC u nás postrádala funkčního a spolehlivého partnera, a proto bylo hlavním požadavkem pokusit se vytvořit organizaci, která by začala plnit úlohu české národní rady pro resuscitaci (National Resuscitation Council).

Vznik ČRR byl podpořen třemi významnými odbornými společnostmi ČLS JEP, Českou společností anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (ČSARIM) pod vedením prof. Karla Cvachovce, Českou společností intenzivní medicíny (ČSIM) pod vedením prof. Vladimíra Černého a Společností urgentní medicíny a medicíny katastrof (SUMMK) pod vedením MUDr. Jany Šeblové, které hrají dominantní úlohu na poli poskytování resuscitační péče nemocným s náhlou zástavou oběhu. Po několika jednáních

v rámci výborů výše uvedených společností byl návrh na založení ČRR schválen a projektu byla vyjádřena jednoznačná podpora. Současně bylo navrženo doplnění budoucího výboru ČRR o členy České kardiologické společnosti a České pediatrické společnosti, které velmi rychle a ochotně zvolili svoje zástupce do přípravného výboru. Nová česká organizace těmito kroky získala jednoznačně multidisciplinární charakter, a splnila tak všechny požadavky nezbytné pro uznání za národního partnera ze strany ERC. S tímto uspořádáním bude zároveň schopna šířit svoje cíle ve vztahu k neodkladné resuscitaci jednotně napříč celým spektrem oborů poskytujících resuscitační péči ve všech věkových skupinách. Vývoj jednání v průběhu roku 2010 vzdáleně připomínal proces zakládání ERC na Univerzitě v Antverpách (1988), jehož se zúčastnili zástupci European Society of Cardiology, European Intensive Care Society a European Academy of Anaesthesiology.

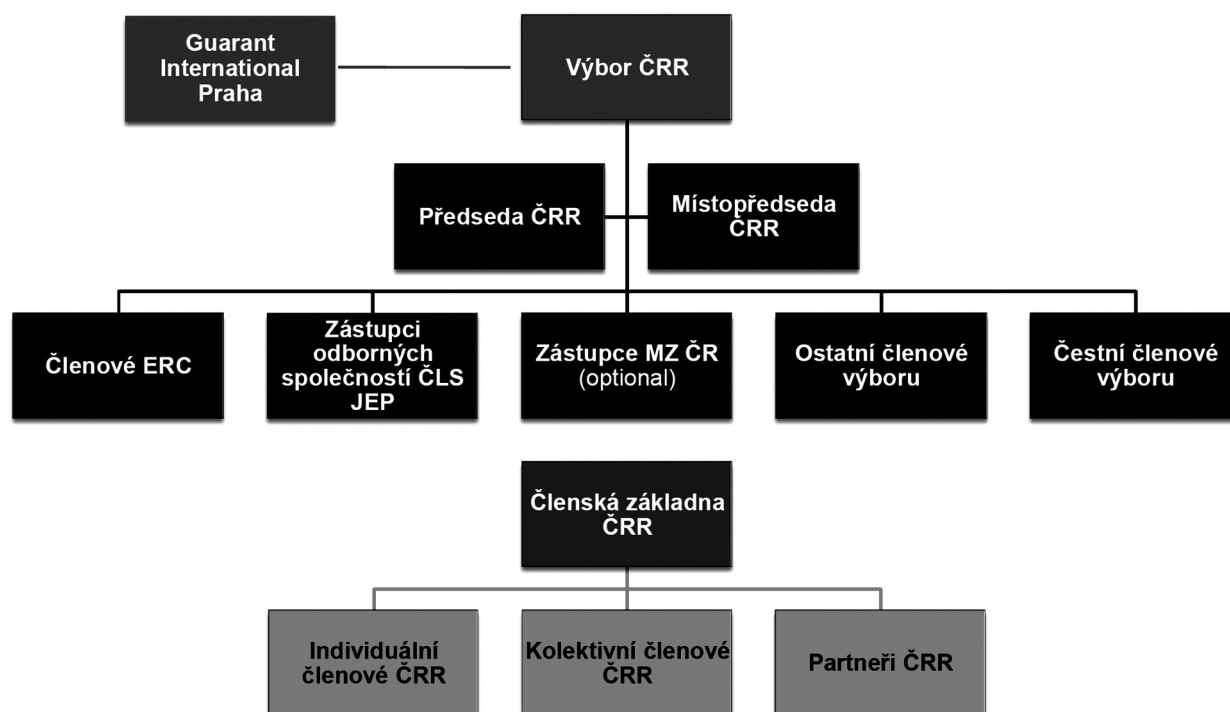

Schéma 1. Organizační struktura

Tabulka 1. Personální složení výboru ČRR

Předseda	MUDr. Anatolij Truhlář
Místopředseda	Mgr. Marek Uhlíř
Členové ERC	Doc. MUDr. Eduard Kasal, CSc. MUDr. Roman Gřegoř MUDr. Jose Dizon
Ostatní členové	MUDr. Roman Škulec MUDr. Martin Slezák Mgr. et Bc. Radek Mathauser, DiS.
Zástupci odborných společností ČLS JEP	Česká společnost intenzivní medicíny Prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM Česká společnost anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny MUDr. Pavel Dostál, Ph.D. Společnost urgentní medicíny a medicíny katastrof MUDr. Jana Šeblová, Ph.D. Česká kardiologická společnost – pracovní skupina Akutní kardiologie MUDr. Tomáš Janota, CSc. Česká pediatrická společnost – sekce intenzivní medicíny MUDr. Karel Dlack
Čestný člen	Doc. MUDr. Jarmila Drábková, CSc.

Hlavním posláním nově vzniklé organizace bude podpora a koordinace výuky neodkladné resuscitace v souladu s doporučeními ERC a vytváření standardizovaných vzdělávacích programů pro širokou veřejnost – od laiků po vysoce kvalifikované lékaře. V souvislosti se zveřejněním nových doporučených postupů pro neodkladnou resuscitaci (18. října 2010) zajistí výbor ČRR oficiální překlad nových Guidelines 2010 do českého jazyka. Guidelines se už dnes nevěnují výhradně kardiopulmonální resuscitaci, ale všem kritickým stavům, které mohou zástavu oběhu způsobit. Obsahují proto část zaměřenou na akutní koronární syndromy, srdeční arytomie, zvláštní pozornost je věnována zástavě oběhu za zvláštních okolností (např. při tonutí, intoxikacích, anafylaxi, astmatu, traumatech, náhodné hypotermii, zcela nově bude zařazena problematika lavinových nehod). Jedná se o situace, kdy je zástava oběhu považována za potenciálně reverzibilní stav, a přežití je možné při časném zahájení specifické léčby. Součástí doporučení je rovněž problematika etiky v souvislosti s ukončováním nebo nezahajováním marné péče, zásady výuky resuscitace apod. Vzhledem k velkému rozsahu doporučených postupů byly v rámci ČRR v září 2010 zformovány pracovní skupiny s definovanou odpovědností za vybrané oblasti neodkladné resuscitace i konkrétní činnosti organizace.

V současné době probíhají jednání s týmy zahraničních instruktorů, kteří by umožnili otevření certifikovaných kurzů Advanced Life Support Provider (ALS) – první kurzy jsou plánovány již na rok 2011. Dvoudenní kurzy ALS patří celosvětově k nejkvalitnějším a nejintenzivnějším kurzům neodkladné resuscitace. Získaný certifikát je v řadě zemí podmínkou pro získá-

ní pracovního místa na záchranné službě nebo vybraných pracovištích nemocnic. Kurzy ALS jsou vhodné zejména pro lékaře, sestry v intenzivní péči a zdravotnické záchranáře, jsou zakončeny písemným testem a zkouškou praktických dovedností s důrazem na schopnost vedení resuscitačního týmu. Za prioritu ČRR je považováno doškolení vlastního personálu s cílem zapojit do výuky alespoň částečně české instruktory.

V rámci preventivní činnosti ke snižování incidence a následků náhlé zástavy oběhu jsou připravovány dva dlouhodobé projekty. Registr automatizovaných externích defibrilátorů (AED) s online propojením na software operačních středisek zdravotnických záchranných služeb by měl přispět k častějšímu využívání těchto přístrojů. Počty AED v České republice již dosahují několika set, ale jejich praktické použití je zcela výjimečné. Dalším projektem bude vytvoření národního resuscitačního registru, který by měl být kromě získávání validních údajů o epidemiologii, incidenci a úspěšnosti léčby nemocných s náhlou zástavou oběhu účelně využíván jako nástroj pro zlepšování kvality poskytované péče i ověřování účinnosti nových postupů a doporučení do praxe.

Neméně podstatnými úkoly ČRR bude obnovení dobrého jména a prestiže české národní rady pro resuscitaci a vytvoření stabilní členské základny. Podrobnější informace o činnosti ČRR a podmínky členství jsou k dispozici na webových stránkách organizace: www.resuscitace.cz.

MUDr. Anatolij Truhlář
předseda ČRR

VELKÝ LÉKAŘSKÝ SLOVNÍK

9. vydání ■ 41 000 hesel

Martin Vokurka, Jan Hugo a kolektiv

MAXDORFJESSENIUS

*Martin Vokurka,
Jan Hugo a kolektiv*

VELKÝ LÉKAŘSKÝ SLOVNÍK 9. vydání

Maxdorf 2009, 1160 str.
ISBN: 978-80-7345-202-5
cena: 1495 Kč
formát: B5, váz

Deváté rozšířené a aktualizované vydání obsahuje 41 000 hesel ze všech klinických i teoretických oborů současné medicíny. Slovník je svou *odbornou úrovní* vhodný pro lékaře, zdravotníky a studenty medicíny, svou *srozumitelností* pak vychází vstříc tradičnímu zájmu české veřejnosti o medicínu.

Lékařům slovník umožňuje držet krok se závratným tempem vědeckého pokroku. Molekulární a buněčná biologie mění medicínu prakticky před očima, lékařská terminologie se ročně rozšiřuje o 30 až 60 nových pojmů, které jsou často spojeny také s novými mechanismy a principy.

Laická veřejnost jistě ocení několik tisíc hesel věnovaných nemocem a syndromům, a to od běžných, přes civilizační a závažné nemoci až po vzácné dědičné choroby. U nemocí jsou

uvedeny příznaky (časté i méně obvyklé), naopak u hesel věnovaných příznakům (symptomům) jsou vyjmenovány nejčastější nemoci a syndromy. Dozvíme se např., že *stenokardie* je název pro bolest na hrudi typickou pro některá onemocnění srdce (anginu pectoris či infarkt myokardu), u hesla *bolest na hrudi* naopak zjistíme, že příčinou může být kromě nemocí srdce také např. zápal plic, zánět pohrudnice, bronchogenní karcinom, poruchy páteře či orgánů dutiny břišní. Obvykle jsou zdůrazněny varovné příznaky důležité pro včasné odhalení zákeřných nemocí, často je uváděna také prognóza a možné komplikace onemocnění.

Velký význam mají rovněž stavy, které člověku působí psychické strádání. Nemocem a příznakům z oblasti duševních chorob je věnováno více než 2000 hesel, včetně jejich nového názvosloví. Podrobně jsou vysvětleny nemoci z okruhu deprese a mánie (tzv. afektivní poruchy), schizofrenie i poruchy neurotického rázu. Podrobně je vysvětlena také např. Alzheimerova či Parkinsonova choroba, včetně nových teorií o jejich původu.

Velký počet hesel je věnován ženským nemocem a celé problematice těhotenství a porodu. K trendům moderní medicíny ovšem patří i zájem o nemoci mužů, zejména v oblasti sexuality a reprodukčního zdraví. Sexuálními poruchami trpí nemalé procento populace, přičemž zdánlivá otevřenost médií vůči sexuální tematice zastírá fakt, že většině z nás stud brání se s nimi někomu svěřit. Přitom současná sexuologie se může pochlubit velkými terapeutickými úspěchy.

Laikům slovník umožňuje porozumět tomu, co lékaři říkají a píší, obsahuje prakticky veškeré pojmy užívané v lékařské dokumentaci (chorobopisech, zprávách, žádankách) včetně velkého počtu jinak málo srozumitelných zkratk. Velký lékařský slovník tak podporuje koncepci otevřeného vztahu mezi lékařem a pacientem založeném na právu na informace o svém zdraví. K naplnění tohoto práva však nestačí pouze *informace sdělit*, ale také mít možnost jim *porozumět*.

Vydání obsahuje i rozsáhlou přílohu normálních laboratorních hodnot.

Objednávky zasílejte e-mailem nebo poštou: Nakladatelské a tiskové středisko ČLS JEP, Sokolská 31, 120 26 Praha 2, fax: 224 266 226, e-mail: nts@cls.cz. Na objednavce laskavě uveďte i jméno časopisu, v němž jste se o knize dozvěděli.